

בנשיאות מורנו הרב חיים רבי שליט"א

דעת זקנים

עלון שבועי להגדלת ורוממות התורה ולומדיה, והחדרת השקפה טהורה ואמתית לכל אחד מישראל

גליון מס': 382 פרשת: עקב שבת קודש כ"ב אב תשפ"א (31 ביולי 2021 למנינים)

תל-אביב	כניסה	יציאה	ר"ת
ירושלים	19:20	20:19	20:52
חיפה	*19:02	20:16	20:55
באר שבע	19:10	20:20	20:52
	19:18	20:17	20:50

*לנוהגים 40 דק' 18:42

"לכה דודי לקראת כלה, פני שבת נקבלה"

המשא המרכזי

מורנו הרב חיים רבי שליט"א

שכר מצוות בעולם הזה

וכן לשמור על משקל הגוף, כדי לעבוד היטב את ה' יתברך, והעושה כן מצליח בקלות להשתחוות בעמידה כפי הדין ושדרו של אדם בקבר נהפך להיות נחש לאחר שבע שנים כאשר לא משתחוה כדין במודים (עיין ב"ק טז). ותרגילי התעמלות בוודאי מסייעים לכך. וזה מתאים מאד בתקופת בין הזמנים להתאמץ ולעשות סדר יום מתאים לתורה, ולתפילה, ולפעילות גופנית לכל השנה, והכל לשם שמים (עיין קילושין פג.).

ובזה מובן נוסח התפילה, ותן שכר טוב וכו', וקשה, וכי יש שכר שאינו טוב? וכן ברוך משלם שכר טוב ליראיו, מה הפשט בזה? ויתכן שמבקשים ומשבחים את ה' יתברך שנותן לנו גם שכר רוחני בעולם הזה, שהזוכה לקיים מצוות לשם שמים, מכל הלב, זוכה לדבקות וזוכה לקרבת ה', וזוכה להרגיש ממש עולם הבא בעולם הזה! וכגודל ההשקעה, וההתמדה והמסירות והבקשה והתפילה, כך גודל השכר הטוב, בבחינת אשר קדשנו במצוותיו, שנעשה קדוש על ידי המצוות, כי לא יתכן שנקבל שכר מה' יתברך בגשמיות, כאשר יתכן שתצא תקלה בבחינת וישמן ישורון ויבעט.

וכאשר מקבלים מה' יתברך בעולם הזה גשמיות לצורך הגוף ורוחניות לנשמה, הרי זה מקדם אותנו מאד, והקשיים של עולם הזה נעשים קלים, ומקבלים כח מה' יתברך לשבור התאוות, ולשמור על דיני הפרישות שצוינו ה' יתברך, כמו שמירת העיניים, שמירת הלשון, קדושים תהיו, הן וכיוצא בהן, בבחינת שכר מצוה מצוה (אבות פקק ז). והכוונה שעל ידי המצוות מרגישים רוחניות וחשק גדול לקיים עוד מצוות, וזה נפלא.

ומכאן על כל הצרות והקשיים בחיי יום יום. יש להוסיף עוד מצוות כהנה וכהנה, באיכות ובכמות, והזמן יעשה את שלו, והיתה לה' המלוכה אמן ואמן.

כמו מצוות עשה מהתורה של שמירת שבת, כשרות, טהרה וכו'. ומכאן יש ללמוד על צורת האכילה, והמאכלים הבריאים באמת שיש לדקדק לאכול רק אותם, וכן שתיה נכונה ומועילה המחזקת ומרווה את הגוף, כמו שתיית מים, שזה הכי בריא, הכי כשר, הכי מחזק ומועיל. מים מים משמים! וחז"ל הקדושים מספרים לנו על דוד המלך שהיה צמא למים, וכמה דאגו עבורו (עיין ב"ק סג). ולאחרונה משרד הבריאות פרסם בתקשורת על חומרת הדברים של הנזק הגדול והנורא של השתיה המתוקה, ועל המחלות הקשות, רח"ל. והמסקנא שלהם, בבית שותים מים, ולאורחים מגישים מים, ובפרט כיום שגילו עוד כל מיני חיידקים המזיקים, רח"ל. והחכם אוכל את המועיל ולא את הערב, אחרת, הוא והבהמה שוים (רמב"ם בשמונה פרקים ה'). ורצוי מאד לכל עובד ה' יתברך ללמוד בספר היקר חיים בריאים כהלכה של הר"ר יחזקאל אסחייק שליט"א ובוזה נקיים את הפסוק ונשמרתם להיות עובד ה' יתברך בשלמות.

ובזה מתורץ הקושיה הנזכרת. נכון שכולנו עובדים את ה' יתברך לשם שמים, כאשר ציוני ה' אלוקי, כמו שכתוב בספר נפש החיים להגר"ח מוולוז'ין זיע"א שכאשר מכוון בקיום המצוות לא למטרת שכר אלא לקיים את רצון ה' יתברך בלבד, זה בגדר תורה לשמה. אבל מה שקשור לחיי עולם הזה, לגוף בריא וחזק בעבודת ה' יתברך, מותר לכוון ומותר לבקש מה' יתברך שיתן לנו בריאות וכו', כדי שנצליח להמשיך ולהתחזק בעבודת ה' יתברך. וזה בעצם פרשת עקב באה ללמד אותנו על שמירת הגוף והנפש.

ומכאן נלמד על מעלת מי שמתעמל ועושה תרגילים לשמור על גופו, יום יום. וכאשר רבינו הרמב"ם משבח ומחזק לעשות זאת, הוי אומר שזה ממש מצוה.

פרשת עקב, תשע"ו
בפרשת השבוע פרשת עקב, יש אריכות של פסוקים רבים על שכר שנקבל בעולם הזה כאשר נתחזק לשמור באהבה תורה ומצוות "וְאַהֲבָהּ וּבְרָכָהּ וְהִרְבֵּהּ וּבְרָכָהּ פְּרִי בְטָנָהּ וּפְרִי אֲדָמָתָהּ דִּגְנָהּ וְתִרְשָׁהּ וַיִּצְהַרְהָ שָׂגַר אֶלְפִיךָ וְעִשְׂתָּרֶת צֶאֱנָהּ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתָּיךָ לְתֵת לָךְ: בְּרוּךְ תִּהְיֶה מְכַל הָעַמִּים לֹא יִהְיֶה בָּךְ עֶקֶר וְעֶקְרָהּ וּבְבִהֶמְתָּהּ: וְהִסִּיר ה' מִמֶּךָ פֶלַח חֲלִי וְכָל מַדּוּי מִצְרַיִם הֲרַעִים אֲשֶׁר יִדְעָתָּ לֹא יִשְׁיִמָּם בָּךְ וַנִּתְּנָם בְּכָל שְׁנָאִיךָ" וכו'.

וצריך להבין, הרי ידוע "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא" (קילושין מג), וכן במשנה (אבות ספ"ג) "ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא" כלומר לעולם הבא, ואיך זה מסתדר עם פרשת עקב שיש הבטחות לשכר בעולם הזה?

ותירצו המפרשים, שהפסוקים הקדושים בפרשה מלמדים אותנו הנהגת קודש בעבודת ה', שכל החיים שלנו צריך להשתדל ולהתאמץ מאד להיות בריאים וחזקים, בבחינת נשמה בריאה בגוף בריא. וכדברי הרמב"ם: "וגוף בריא ושלם מדרכי השם הוא, שהרי אי אפשר שיבין או ידע דבר מדיעת הבורא והוא חולה" (רפ"ב מהלכות לעות).

וזה מפורש בפסוק "וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֵׁיכֶם" ומבואר בספר אור לציון מוסר, שלעתיד לבוא יתבעו אדם שלא שמר על עצמו על בריאותו, על אכילתו, ועל שמירת גופו, ועל רמ"ח אבריו, יום יום ושעה שעה! ויתכן שלפעמים מעשיו גרמו לקרב מיתתו, רח"ל. ע"ש. וכן כל מיני מעשים ופעולות שיש בהם חשש סכנה (כמבואר בגמלא ברכות לג), וכן אם עמד במקום סכנה, מנכין לו מזכויותיו (שבת לג). וכאשר ה' יתברך מבקש מאתנו על ידי פסוק מפורש בתורה לשמור על עצמנו, זה מחייב ותובע מאתנו מאד מאד, וזה

צאו לנופש! זו בכלל מצווה! והיום גם נבין מדוע

שלום וברכה מורי ורבותי!

שיחתנו המשותפת הנוכחית תופסת אתכם מן הסתם על צלע ההר, על ספה בחדר במלון, על כיסא נח בחצר הצימר, או לפחות בהכנה קדחתנית לאחר מאטרקציות הנופש הללו.

הנועזים מביניכם, אולי יושבים בשעה זו על הכיסא במטוס בדרכם לאן שהוא, או מתרווחים על סיפונה של "ספינת יישוב הדעת" (כך בשמה הסודית), ונופשים, נחים, שוכחים מעמל היום יום המפרך, ומעניקים לגופם את המרגוע לו הוא זקוק כל כך.

אז הנה, לאחר הקדמה קצרה זו, תוכלו להבין מניין לי התובנה העמוקה אותה הולך אני לחלוק עמכם לראשונה בין עלי שיחתנו המשותפת.

ובכן, לעניות דעתי, אחת הסיבות העיקריות שבגללן ציבור המאמינים בה' נמצאים בתחתית המדר של התקפי הלב בארץ ובעולם (וזה מושג המדעים הזה "ימי בין הזמנים" ומקביעתו על ידי גדולי ישראל בדיוק בימים אלו).

שימו לב, אנחנו מספר ימים לאחר ימי האבל הקשים על חורבן הבית. שלושה שבועות בהם לא שמענו שירים, לא יצאנו לאירועים, יום התייחדנו יותר מתמיד עם זכרון החורבן וכל האסונות להם "זכינו" בעקבותיו. והנה אנו עומדים לפתחו של חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות. חודש בו אנו מפשפשים בכל יום במעשינו, מתוודים על חטאותינו, ומקנחים ביום כיפור, היום הקדוש והמכפר מחד, אולם יום הדין הנורא, יום החתימה, מאידך.

אני חושב שמעבר חד בין ימי האבל על החורבן לימי תחנונים על מחילת העוונות, היה יכול לגרום למשהו ללבם של רבים וטובים מבינינו. נס שיש כאן הפסקה קצרה של חופש/ חופשה/ נופש/ הבראה או כל שם אחר שתחפצו, ובלבד שתעניקו ללב מרווח נשימה בין פרויקט לפרויקט.

ועכשיו לחיי המעשה, כלפי מה הדברים אמורים?

אז כולנו יודעים שיש בורא לעולם, כולנו מאמינים שהוא מלווה אותנו יום יום ושעה שעה ומחליט בשבילנו מה הדבר הכי טוב שיפול עלינו מעבר לפנייה. הוא דואג להעניק לנו את הטוב ואת הטוב עוד יותר במינון המדויק אותו אנו יכולים לקבל, הוא מווסת לנו אפילו את הבריאות והחמצן בראות, בדם ובכל נימ בצרך.

אולם לפעמים, בעיתות משבר ומצוקה, בזמנים בהם כלכלת הבית זועקת לעזרה, בימים בהם העול הרוחני או הגשמי המוטל עליך גורם לך להאבד. שם כבר הניסיון גדול מכדי לקבל הרצאה באמונה, שם כבר אין את הכלים לשמוע, שם צריך משהו שיגרום לך להיות כלי קיבול בכדי לקבל את אותה הבנה מעמיקה בגדלותו של ריבון העולמים ובהשגחתו הפרטים כלפיך.

בזמנים כאלה מוטל עליך לעשות משהו כהכנה נפשית לקבלת הכוחות האמיתיים.

ובאותה מידה: אתה חוזר לבית לאחר יום לימודים מדהים בכולל, או לאחר יום עבודה מלא הצלחה במשרד, במפעל או בכל מקום בו אתה מבלה את רוב שעות היום. נכנס עם חיוך מלא לבית, ורואה את האשה במשבר, משהו בבחינת 'הקש ששבר את גב הגמל'. הילדים הגזימו, השכנות הגזימו, ואפילו הטכנאי של מכונת הכביסה הגזים. כולם היום מאחרים, עצבנים, מרוטים ובעלי קול גבוה במיוחד...

כאשר אתה מתחיל לדבר בכדי לנחם, לעודד, לשבח ולהלל, היא לא שומעת מילים כי אם צפצופים מורטים. כאן כבר לא זקוקים ממך למילות נוחם או להסברים על גדלות הבורא והשגחתו, כאן נדרש ממך לייצר את כלי הקיבול אליו ניתן למסוך וליצוק תוכן רוחני זה.

ומה דרוש ממך אז?

שים לב, כאשר הגוף משדר אותות קריסה, יש צורך להשיב לו שהרמז הובן, ושמיד יוצאים לטפל בו... לא ממתנינים לחופש הגדול או הקטן, לא ממתנינים לאישור התקציב מרואה החשבון, ולא ממתנינים למחיר מיוחד/ מבצע/ אחד פלוס אחד או כל שאר מגוון השמות לדברים המשתלמים באמת. באותו רגע מארגנים הסדר נח לילדים (נח רוחנית וגשמית), יוצאים עם הרעייה לכל 'חור' אפשרי בארץ ובעולם העלול לגרום לה לחזור אט אט לעצמה.

"בארץ ובעולם" כפשוטו. ישנם כאלה שמתוך הרגל או עניין פסיכולוגי אחר, לא רואים בארץ הקודש מקום לנופש בו, ולא כאן המקום לתת את הדעת על הגורם לכך והשלכותיו הרוחניות והגשמיות.

להתענג על ה'

הרב אליהו רבי ראש הכולל

פרשתנו פותחת בפסוקים דלהלן, ואנא שימו לב וקראו אותם מילה במילה: וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַרְתֶּם ה' אֱלֹהֵיךָ לִךָ אֶת-הַבְּרִית וְאֶת-הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם וְאַהֲבָה וְבִרְכָה וְהִרְבָּה וּבְרָךְ פְּרִי-בִטְנֶךָ וּפְרִי-אֲדָמָתְךָ דָּגָה וְתִירֶשֶׁת וַיִּצְהַרְךָ שְׁגֵרֵי-אֲלֶפֶס וְעִשְׂתָּרֶת צֶאֱנֶךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר-נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְתַת לָךְ: בְּרוּךְ תְּהִיָּה מִכָּל-הָעַמִּים לֹא-יִהְיֶה בְךָ עֶקֶר וְעִקְרָה וּבְבִהְמַתְּךָ: וְהָסִיר ה' מִמֶּךָ כָּל-חַלֵּי וְכָל-מַדּוּי מִצְרַיִם הָרְעִים אֲשֶׁר יִדְעַתָּ לֹא יִשְׁיֶמְךָ בְּךָ וְנִתְּנָם בְּכָל-שְׁנָאֶיךָ: (דברים ז', יב-יג).

אם באמת קראתם את הפסוקים הללו מילה במילה, לא יכלתם שלא להתפעל משפע המתנות האדיר אותם הועיד ה' יתברך לעמו ישראל באם יקיימו את מצוותיו. רק עם המיילים "וְאַהֲבָה וְבִרְכָה וְהִרְבָּה", ניתן לגשת לכל חברת ביטוח, ולקבל אותם כלקוחות. ברור? לא להיות לקוח שלהם, לקבל אותם כלקוחות. עם התחייבות כזו של בורא עולם, אתה מסודר בממדים שחברות הביטוח צריכות לעבוד אצלך.

ועל מה כל זה? הלא בעולם הזה אין שחר מצוות? וכמאמר חז"ל (קידושין ל"ט ע"ב) "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא", אז מהיכן ועל חשבון מה מגיע השפע הגדול הזה?

והתשובה המקובלת והראשונה לכך היא, שלמרות ששכר על המצוות אין בעולם הזה, מכל מקום שכר "בכדי" לקיים את המצוות יש. כלומר: בעולם הזה אין 'משכורת' אבל יש 'תנאים'. בדיוק כשם שמנכ"ל חברה מקבל תנאים, רכב, ביגוד, טיסות, ארוחות, הבראה, וכולם אינם גורעים ממשכורתו, כך כל אחד ואחד מאיתנו מקבל ביום יום את הדרוש לו למען קיום מצוות הבורא, ואין זה שכר אלא תנאים!

כך שיציאה לנופש, אינה 'חויייה מיותרת הגורעת משכרך בעולם הבא', אלא חויייה של 'תנאים' לצורך עבודת ה' שלך, ולצורך התחזקות כלי הקיבול שלך ליציקת האמונה והביטחון לתוכו.

אם אתה חושב כך ברצינות, כבר זכית למימון מלא לכל הוצאות הנופש. כי הרי כבר היציאה היא חלק מעבודת ה' שלך, ואתה ממש נמצא בתחילתו של תהליך חיזוק רוחני העובר דרך אותה אטרקציה בה בחרת לך ולפני משפחתך. וכאן נעלה יחד לרמה גבוהה יותר, שגם אם לא כולנו ראוים לה, הרי שודאי נטיב לו נשאף לה.

ונפתח בספור: בשעה יפה זו בה אני כותב את שיחתנו הנוכחית (הפעם סופר...), השעון מורה על השעה 1:45 בלילה (יש חיים כאלה...). והנה אני רואה את בני יקירי משה נ"י לאחר שסיים לסדר את הבית, לערוך ספונג'ה מושלמת ולארגן את כל הסביבה, עומד מול הכיור ומדיח את הררי הכלים שהשאירו כל בני המשפחה. אני שואל את הייניק (מונאלי כיפור ב' 12) מדוע עושה הוא את כל הפרויקטים הללו בגפנו? אין תורנות בין האחיים? אין מישהו שיבוא לעזרה?

ומה עונה לי הצדיק? "אני אוהב את זה..."

זה לא עונש, זה לא בליית ברירה וזה לא בגלל שאם לא אעשה את זה יקרה אסון, "אני אוהב את זה..."

עכשיו שימו לב! האם מוישליה זקוק לנופש לאחר ארגון הבית? ממש לא. הוא פשוט נהנה מכל רגע. אולי אחרי הנופש הוא יהיה זקוק להדחת כלים...

וזהו היסוד להנאות האמתיות של החיים: אל תעשה משהו שמזיק אותך לנופש ממנו. תשתדל להפוך את סדר יומך מיום ליום ומרגע לרגע לזוה שאתה נהנה ממנו ומתקשה לוותר עליו. בפעם הבאה שיאמרו לך שהגיע הזמן לנופש, תרטון ותאמר: איך אוותר על שיעור היומי המדהים שלי? איך אוותר על החברותא? איך אוותר על הקניות? איך אוותר על הרדמת הילדים והשכמתם? איך אוותר על הזכות להשליך את שקית האשפה למכולה המרכזית? איך?...

זו עבודה, וגם בה יש רמות גבוהות יותר ופחות, אולם המטרה לשאוף לנופש יומיומי בחיי המעשה, וזה אפשרי, ועוד נלמד עליו מעבר לכל לימודי בעניין בעבר.

אולם עד אז, נופש בריא ומביא לכולנו, החלפת כוחות, והתארגנות מסיבית ל'אלול' הגדול!

ברוכים תהיו!

ההנהגה הנכונה עם ילדים תאומים

שאלה: יש לי שתי שאלות לגבי תאומים: א. כיצד צריך להתנהג עם תאומים בני שנה וחצי, כאשר הם צועקים ונושכים אחד את השני? ב. האם להתייחס לשניהם כמו לילד אחד, וכגון להלבישם תמיד את אותם בגדים, וכן לתת להם את אותו היחס, או להתייחס לכל אחד בנפרד, וכגון להלבישם תמיד בבגדים שונים, ולהקדיש להם זמן איכות כל אחד בנפרד?

תשובה: להרבות איתם בדיבורים, ולהראות להם דוגמא אישית, וזה סוד ההצלחה. ישנם משפטים שצריכים להיות קבועים בבית. ולדוגמא: "אצלנו לא צועקים, לא נושכים וכו'". ואף לעשות תנועה עם האצבע באמירת המלה "לא". וכמובן לספר להם סיפורי צדיקים עם תמונות וכדומה, זה מאד עוזר להם לראות ולהבין.

ואדרבא, אפשר לקנות להם בגדים התאומים ממש, ובזה נחסוך קנאה זה מזה. וכמובן תמיד לשמור על הצניעות מעין הרע, ולהרבות בתפלה.

יום הולדת משפחתי בפארק

שאלה: האם יש בעיה הלכתית של צניעות לחגוג בפארק יום הולדת משפחתי?

תשובה: אם הכל על טהרת הקודש, זה מצוין. והיינו שהכל יהיה בצניעות ובכבוד ראש, דברי תורה, כבוד להורים, ולא לשכוח שהפארק הוא מקום פתוח, ובאוויר יש הרבה חרקים, ויש להזהר מאד שלא יכנסו לאוכל.

קריאה בספרי הסטוריונים ועיתונאים

שאלה: יצא ספר חדש העוסק בסיפור מצמרר על ילדה שנרצחה, ושם מתואר הרצח עצמו, וכל החוויות שעברה האמא. את הספר כתבה האמא יחד עם עיתונאית. ואני מאד מעוניינת וסקרנית לקרוא אותו. האם יש בכך בעיה הלכתית?

תשובה: צריך בזה להתנהג בזהירות רבה, משום שספר שכתבו הסטוריון או עיתונאי, הוא מסוכן מאד. ומותר לקרוא רק בספרים של סופרים היודעים לכתוב כראוי לרוח התורה, ולכוין את הקורא לקבלת מוסר, הנהגות חיים ויראת שמים, וזה מצוין.

אולם סיפורי מתח, רצח הן וכיוצא בהן, אשר אין בהם חיוק לאמונה, לתורה וליראת שמים, אסור לקרוא בהם. ואסור אפילו להכניסו הביתה, וזה מסוכן. ומפורש בגמרא (סנהדרין כד.), הקורא בספרים חיצוניים, אין לו חלק לעולם הבא.

וכן ספרים על השואה ועל כל מיני מלחמות שהתרחשו במדינה, אסור לקרוא, משום שהכל סיפורים שאינם מדויקים, וגם אינם מוסיפים יראת שמים. ורק סופר ירא שמים, יודע להבין את הסיפור לאשורו, ולכתוב אותו כראוי, ולזכות את הרבים.

וכמו שאמר מרן רבנו הגדול זיע"א, ספרי הסטוריה הם ספרי מינות. והסטוריונים אלו שכתבו על האתיופים שהם גויים, חס ושלום, מרן פסק עליהם, שספריהם הם ספרי מינות. ועצה טובה, לקנות ספרים שיש עליהם המלצה מגדולי ישראל, וזה מצוין.

ישראל בדרגות גבוהות מאד, והם אוסרים עלינו את כל הנ"ל.

והעצה להשתמש אך ורק בטלפון כשר בלבד, ללא הודעות ולא התקשרויות ולא ניווט בדרכים, ולקיים מצוות עשה כל רגע.

אפשר לקנות מכשיר נפרד לניווט בדרכים, מחובר ברכב בעדינות ובקדושה. וכן קונים מצלמה ובאירועים מצלמים. וכשיש משהוא דחוף, בעוונות הרבים לא חסר אנשים שיש להם... ויעשו לך כן בשמחה.

ניתן גם לבקש במזכירות שבמשרד לאגור ולאסוף ולתקשר עם כל מיני דברים כפי העניין, כי במשרד יש מכשיר טלפון חכם גדול (כשנות הרבים), והצער והקושי הזה עושה בשמים רעש גדול מאד.

ויכוחים עם אחים שאינם שומרים תורה ומצוות

שאלה: יש לי אחים שאינם שומרים תורה ומצוות, ופעמים כשאני מבקר אצל הורי, אנו מתגלגלים מהר מאד לשיחות באמונה ועל העולם החרדי וכו', ואז מגיע הרגע של הויכוחים. מה ההנהגה הנכונה להשיב להם על "קושייתיהם", או שפשוט עדיף שלא להכנס עמהם לעימותים בנושאים הללו? מצד אחד הויכוחים הללו באמונה מחלישים אותי מאד, והייתי מעדיף שלא לדבר עמם על כך כלל. ומאידך, אני כמעט ולא יכול שלא להעיר להם על כל מיני הבלים שאני שומע מפיהם על התנהלות חייהם וכיוצא בזה?

תשובה: לא כדאי לך להתווכח איתם. וגם בזמן ביקור אצל ההורים, הוא לא זמן מתאים להקשבה. ולכן תעשה להם הרבה כבוד, וזה מצוין.

ותכוין אותם לשמוע שיעורי תורה בערוץ הדברות. וכן לשמוע את "החיוק היומי" של עטרת חכמים בטלפון 052-7680007, כידוע. וזה מצוין.

לא טוב להתרגז ולא לכעוס, אלא רק לכבד ולשבח, וזו השקעה רוחנית מצוינת לדורות הבאים.

לדעת לקרב בחכמה

שאלה: ישנם בשכונתנו כל כך הרבה אברכים ותומכי תורה ב"ה, מדוע אם כן השכונה אינה סגורה בשבת? אנחנו רוצים להיות בקהילה של מורינו הרב שליט"א, וזה לעניות דעתי יוסיף מאד לאווירה.

תשובה: דבר זה הוא אינו מעשי, עדיף שהשכונה תהיה פתוחה בשבת, וכך נקרב עוד ועוד אנשים.

וכמובן שזה לא פשוט לעשות כזה צעד, וצריך שיקול דעת גדול מאד כמו של מרן רבינו הגדול זיע"א, ואוי לנו ביום הדין.

ולענין חינוך הילדים, אין צורך לומר להם שמחללי שבת הם רשעים וכו', אלא יש לומר להם: "הם מסכנים, משום שלא למדו תורה". והחזון איש זיע"א אמר עליהם שהם כתינוק שנשבה בין הגויים. ובעזרת ה' יתברך גם הם יזכו לחזור בתשובה, כמו שאנחנו זכינו".

השתתפות בהלוויה של גוי

שאלה: האם מותר ללכת ללוויה של גוי? **תשובה:** מותר, בתנאי שלא יכנס לכנסיה אלא רק בחוץ (עיין יבי"א ח"ב יור"ד יא. ח"ז יור"ד יב).

מצוות כיבוד אב גדול

שאלה: האם מצוות כיבוד אב גדול עם כל החובות הנובעות ממנה, קיימת גם בין אחיות תאומות שהפרש ביניהן הוא מספר דקות?

תשובה: כן. גם כשזה דקה אחת, מי שיוצא קודם הוא הגדול ועומת מי שיצא אחריו. כמו יעקב ועשו, שהיו תאומים, ויצא הראשון אדמוני, והוא הבכור, אלא שמכר לבסוף הבכורה ליעקב (ועיין בכורות מו.).

וגם באחיות יש ליזהר, שכידוע כתוב במדרש על הפסוק ותען רחל ולא וכו' (בפסוק ואלה), מפני מה מתה רחל לפני לאה, לפי שדיברה בפני אחותה הגדולה. והדברים נוראים.

בדיני יחוד

שאלה: האם יש יחוד רק בדלת נעולה או גם בדלת סגורה? פעם שמעתי שאם אדם הולך לרופאה והדלת סגורה אבל לא נעולה וכדי להיכנס צריך לדפוק אז זה יחוד, זה נכון?

תשובה: נכון. דלת סגורה ונעולה לכולי עלמא זה יחוד. סגור ולא נעול יש מחמירים, כי אין דרך להכנס בלי לדפוק. אבל למעשה, עצם הדבר שניתן להיכנס כי זה לא סגור במפתח, זה מביא פחד לנמצאים שם, ומציל מדין יחוד. ועיין באורך בספר הנפלא גן נעול (פסק ח' אות טו), וסיים שם והמחמיר תבוא עליו ברכה.

למעשה העיקר להיזהר במקרים כאלו כשמותר מעיקר הדין, שלא יהיה קלות ראש, וזה הכי חמור גם אם הדלת פתוח ממש. והבן.

מכשיר סמארטפון לצורך פרנסה

שאלה: שימוש במכשיר טלפון חכם מפוקח ומסונן, לאדם הרגיל שלא זקוק לזה לצורך פרנסתם, האם זה מותר?

כי קשה מאוד להתנהל היום עם טלפון כשר שאין בו אפילו הודעות. ולעומת זאת המכשיר החכם נותן מענה לכל כך הרבה דברים, כגון: ניווט בדרכים, התקשרות באימייל, גישה לשירותי הבנק, קופת חולים, מאגר אינסופי של שיעורי תורה, מתכונים בישול וכו'. וכמו בכל דבר בחיים אפשר לקחת רק את הטוב שבה.

עם טלפון כשר יש הרגשה כזו שכל דבר "הולך קשה", אם צריך לקבל טופס מסוים אז אין מייל או הודעות, אם רוצים לדעת את מצב החשבון בנק אז צריך למצוא זמן ללכת לבנקט וכדומה.

אדם שיודע מהן הסכנות ונוהר מהן מאוד מאוד, עדיין אסור שיחזיק במכשיר כזה באופן שפירטתי מעלה?

ידוע שהרבה ישיבות ומוסדות התורה משתמשים באינטרנט מוגן לתועלת כיוון שיש אפשרות לפעול הרבה טוב באמצעותו. אשמח לתשובתו של הרב בענין, ובעזרת השם נזכה לקבל עלינו אמונת חכמים.

תשובה: שאלה יפה! והתירוץ קשה, אבל זה אמתי! גדולי ישראל שליט"א יש להם אהבת